

ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВНЗ

Д. е. н., проф., В.Н. Тимохин, к. т. н., доц., Т.С. Шаталова

Донецький національний університет
Україна, м. Донецьк

Сучасна вища школа потребує нових підходів до організації освітнього процесу. Вищі навчальні заклади під час вирішення завдань навчання, стикаються з проблемою вибору ефективних форм, методів та технологій навчання. Виступаючи бізнес-процесом навчальних закладів організація навчання потребує застосування логістичного підходу. При цьому особливої уваги повинно бути приділено питанням розробки та застосування таких форм і методів навчання, що сприяють скороченню втрат у процесі навчання.

Логістичний підхід до процесу навчання забезпечує якісний результат, що залежить від ефективної організації процесу, коректного визначення його форм, розподілу матеріалу та послідовності його вивчення. Всі вищезазначені фактори, що визначають організацію процесу навчання, дозволяють підвищити його якість і реалізують можливість побудови індивідуальних траєкторій навчання. При цьому необхідно виділити потокові процеси, що враховують фактори, пов'язані з індивідуальними здібностями студентів до навчання, початковим рівнем знань, аналізом зв'язків і послідовністю в навчанні, складністю матеріалу, що вивчається та ін.

Слід зазначити, що за умов традиційного підходу цілі навчання визначає зміст предмету, але це не дає повного уявлення про очікувані результати навчання. Формування таких результатів навчання у вигляді знань, навичок і умінь, а також замикання циклу навчання на тестуванні саме цих результатів за допомогою форм поточного та підсумкового контролю багато в чому залишається декларативним. В даному випадку наголошується значна залежність результатів навчання від здібностей студента. Тому загальною умовою підвищення ефективності навчання повинно стати

впровадження нових технологічних форм навчання, що базуються на потокових процесах.

Результати порівняльного аналізу традиційного підходу до побудови процесу навчання і технологічного, що базується на потокових процесах, представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати порівняльного аналізу традиційного та технологічного підходу до побудови процесу навчання

Чинники	Традиційний підхід	Технологічний підхід
Підхід	Орієнтація на зміст	Компетентністний
Принципи	Масовість	Індивідуалізація, междисциплінарність
Форми навчання	Традиційні	Інноваційні
Цільові групи	Студенти з середніми здібностями, талановиті	Різні категорії студентів
Пропускна здатність системи навчання	Визначається параметрами студентів з низькими здібностями	Не використовується
Умови навчання	Незмінні, однакові для всіх студентів	Постійно змінюються, коректуються з урахуванням результатів
Характеристика успішності	Нестабільна	Стабільна
Відхилення від середньої успішності	Значний	Мінімальний
Середній бал успішності	Низький	Високий

Технологічний підхід до навчання передбачає:

- чітке формулювання навчальних цілей з орієнтацією на досягнення кінцевого результату;

- підготовку навчальних матеріалів і організацію всього процесу навчання відповідно до навчальних цілей;

- оцінювання поточних результатів, коригування навчання, спрямоване на досягнення поставлених цілей;

- завершальне оцінювання результатів.

Особливістю технологічного підходу до процесу навчання є його спрямованість на досягнення заздалегідь встановленої мети і на цій підставі проведення коригування процесу навчання, здійснюваного відповідно до даних, отриманих по каналах оперативного зворотного зв'язку.

Слід зазначити, що канали оперативного зворотного зв'язку виступають найважливішими елементами під час формування процесу навчання, забезпечують всім студентам, а не тільки талановитим і обдарованим, можливість досягти високих показників у навчанні. При цьому студенти як учасники єдиного процесу отримують однаковий результат у засвоєнні знань і надбанні необхідних навичок.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Астафьева Н.В. Особенности образовательного процесса в университетских комплексах // Логистика инновационной деятельности: межвуз. науч. сб. – Саратов, 2004. – С. 26-32.
2. Клягин А.В. Логистический сервис в деятельности экономического вуза: автореф. дис. канд экон. наук / РЭА им. Г.В. Плеханова. – М., 2006. – 22 с.